

«لایحه احکام مورد نیاز اجرای

برنامه ششم توسعه

اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹-۱۳۹۵) - ویرایش جدید»

(بخش پژوهش، فناوری و نوآوری)^۱

مشخصات لایحه

مقدمه

دوره دهم - سال اول

شماره ثبت:

۱۰۴

شماره چاپ:

۱۱۵

تاریخ چاپ:

۱۳۹۵/۴/۳۰

معاونت پژوهش‌های

زیربنایی و امور تولیدی

دفتر: مطالعات ارتباطات

و فناوری‌های نوین

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۸۰۱۴۹۵۶

تاریخ انتشار:

۱۳۹۵/۵/۲۶

۱. دولت در اجرای ماده (۱۴۱) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی لایحه «احکام مورد نیاز اجرای برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹-۱۳۹۵)» را جهت بررسی به مجلس شورای اسلامی تقدیم کرد که در مجلس با شماره ۱۰۴ ثبت شده است. در تاریخ ۱۳۹۵/۵/۴ نامه‌ای به امضای معاون رئیس‌جمهور به مجلس شورای اسلامی ارسال و طبق آن ویرایش جدید لایحه مذکور با عنوان «لایحه برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۹-۱۳۹۵) - ویرایش جدید» به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده است. لذا با توجه به تصمیم هیئت رئیس محترم مبنی بر در دستور کار قرار گرفتن ویرایش جدید، مجموعه گزارش‌های مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با استناد به ویرایش جدید لایحه تهیه و ذیل همان لایحه ثبت شده با شماره ۱۰۴ منتشر می‌شوند.

الف) پیشنهادهای اصلاحی درباره احکام موجود

پیشنهادات و اصلاحات	متن لایحه برنامه ششم توسعه	شماره ماده / بند
<p>تمامی دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵۰) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ مکلفند علاوه بر اعتبارات پژوهشی که ذیل دستگاه در قوانین بودجه سالانه منظور شده است، حداقل دو درصد از کل اعتبارات هزینه‌ای بجز فصل یک و شش و حداقل دو درصد از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود را ضمن رعایت اولویت‌های شورای عالی عتف و ثبت در سامانه «سمات» برای امور پژوهشی و توسعه فناوری اختصاص دهند. آیین‌نامه اجرایی این بند حداکثر دو ماه پس از ابلاغ این قانون توسط سازمان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همکاری دستگاه‌های ذیربط تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>	<p>تمامی دستگاه‌های اجرایی مجازند علاوه بر اعتبارات پژوهشی که ذیل دستگاه در قوانین بودجه سالانه منظور شده است، حداقل دو درصد از اعتبارات هزینه‌ای بجز فصل یک و شش و حداقل دو درصد از کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود را برای امور پژوهشی و توسعه فناوری اختصاص دهند. آیین‌نامه اجرایی این بند حداکثر دو ماه پس از ابلاغ این قانون توسط سازمان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همکاری دستگاه‌های ذیربط تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>	<p>ماده (۱۷) بند «۳»</p>
<p>به منظور افزایش بهره‌وری نظام ملی نوآوری، اجتناب از اجرای پژوهش‌های تکراری و انتشار اطلاعات و ایجاد شفافیت در انجام پروژه‌های تحقیقاتی و با هدف شناسایی و به کارگیری و تجاری‌سازی دستاوردهای حاصل از پژوهش و توسعه، کلیه دستگاه‌های اجرایی و دانشگاه‌ها موظفند طرح‌ها، پروژه‌های پژوهشی و فناوری و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های خود را در سامانه «سمات» ثبت کنند. آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف مدت ۶ ماه به پیشنهاد مشترک سازمان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. شورای عالی عتف موظف است گزارش عملکرد این ماده را به طور سالیانه حداکثر تا پایان مردادماه به مجلس شورای اسلامی ارائه کند. نحوه عمل در خصوص اطلاعات و داده‌های با موضوعیت امنیتی، دفاعی و دارای طبقه‌بندی، موضوع قانون مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی- مصوبه ۱۳۵۳- و آیین‌نامه اجرایی آن- مصوب ۱۳۵۴- در آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، معین می‌شود.</p> <p>تبصره - بهره‌مندی فعالیت‌های پژوهش و فناوری از حمایت‌های مندرج در قوانین موضوعه کشور، نظیر مواد (۴) و (۳۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، منوط به ثبت اطلاعات طرح‌ها، پروژه‌ها، پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها در سامانه «سمات» است.</p>	<p>به منظور افزایش بهره‌وری نظام ملی نوآوری، اجتناب از اجرای پژوهش‌های تکراری و انتشار اطلاعات و ایجاد شفافیت در انجام پروژه‌های تحقیقاتی و با هدف شناسایی و به کارگیری و تجاری‌سازی دستاوردهای حاصل از پژوهش و توسعه، کلیه دستگاه‌های اجرایی موظفند فهرست طرح‌ها، پروژه‌های پژوهشی و فناوری و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های خود را در سامانه «سمات» ثبت کنند. سازمان و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظفند ظرف مدت یک سال از تصویب این قانون، سازوکار اجرای مورد نیاز را تهیه و به تصویب هیئت وزیران برسانند. نحوه عمل در خصوص اطلاعات و داده‌های با موضوعیت امنیتی، دفاعی و دارای طبقه‌بندی، موضوع قانون مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی- مصوبه ۱۳۵۳- و آیین‌نامه اجرایی آن- مصوب ۱۳۵۴- در آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، معین می‌شود.</p>	<p>ماده (۱۷) بند «۴»</p>
<p>تمامی دستگاه‌های اجرایی کشور موظفند به منظور حمایت از نخبگان علمی، فرهنگی و هنری کشور و تکریم پیشکسوتان حوزه‌های مذکور و بهره‌مندی از توان و ظرفیت آنان برای توسعه کشور، طی مدت یک سال، برنامه‌های عملیاتی خود را منطبق با سند راهبردی کشور در امور نخبگان با هماهنگی بنیاد ملی نخبگان، تهیه و از سال دوم اجرای برنامه ششم توسعه کشور به مرحله اجرا درآورند. بنیاد ملی نخبگان مکلف است گزارش سالانه عملکرد این بند را به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.</p>	<p>تمامی دستگاه‌های اجرایی کشور موظفند به منظور حمایت از نخبگان علمی، فرهنگی و هنری کشور و تکریم پیشکسوتان حوزه‌های مذکور و بهره‌مندی از توان و ظرفیت آنان برای توسعه کشور، طی مدت یک سال، برنامه‌های عملیاتی خود را منطبق با سند راهبردی کشور در امور نخبگان، تهیه و از سال دوم اجرای برنامه ششم توسعه کشور به مرحله اجرا درآورند.</p>	<p>ماده (۱۷) بند «۵»</p>
<p>به منظور حمایت از پژوهش‌های مسئله‌محور و تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری، در اجرای سیاست‌های کلی برنامه ششم کلیه شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های وابسته و تابعه به‌استثنای صندوق‌های بیمه و بازنشستگی و همچنین نهادهای زیر نظر مقام معظم رهبری با موافقت ایشان، موظفند معادل حداقل ۳ درصد از درآمد عملیاتی خود ضمن رعایت اولویت‌های شورای عالی عتف و ثبت در سامانه «سمات» برای مصرف در امور تحقیقاتی و توسعه فناوری در بودجه سالانه منظور نمایند. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد سازمان و با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذیربط تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>	<p>به منظور حمایت از پژوهش‌های مسئله‌محور و تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری، در اجرای سیاست‌های کلی برنامه ششم کلیه شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌های وابسته و تابعه به‌استثنای صندوق‌های بیمه و بازنشستگی، موظفند معادل حداقل ۳ درصد از سود قابل تقسیم سال قبل خود برای مصرف در امور تحقیقاتی و توسعه فناوری در بودجه سالانه منظور نمایند. آیین‌نامه اجرایی این بند به پیشنهاد سازمان و با همکاری دستگاه‌های اجرایی ذیربط تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>	<p>ماده (۱۷) بند «۶»</p>

پیشنهادات و اصلاحات	متن لایحه برنامه ششم توسعه	شماره ماده / بند
<p>به منظور پیشتازی در اقتصاد دانش بنیان و افزایش تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی دولت مجاز است برای توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکت های دانش بنیان نسبت به حمایت مالی از پژوهش های تقاضامحور مشترک با دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری، حوزه های علمیه، شرکت های دانش بنیان و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه های علمیه در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به اینکه حداقل ۵۱ درصد (۵۱٪) از هزینه های آن را کارفرما و یا بهره بردار <u>غیردولتی</u> و یا بهره بردار <u>غیردولتی</u> تأمین و تعهد کرده باشد، اقدام نمایند.</p>	<p>به منظور پیشتازی در اقتصاد دانش بنیان و افزایش تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی دولت مجاز است برای توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکت های دانش بنیان نسبت به حمایت مالی از پژوهش های تقاضامحور مشترک با دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه های علمیه در موارد ناظر به حل مشکلات کشور، مشروط به اینکه حداقل ۵۱ درصد (۵۱٪) از هزینه های آن را کارفرما و یا بهره بردار تأمین و تعهد کرده باشد، اقدام نمایند.</p>	<p>ماده (۱۷) بند «۷»</p>
<p>تمام دستگاه های ذیربط موظفند با هدف گسترش اقتصاد دانش بنیان و ارتقای سطح فناوری در شرکت های ایرانی، تمهیدات لازم را جهت تسهیل مشارکت شرکت ها به ویژه شرکت های دانش بنیان در زنجیره تولید بین المللی فراهم آورند. سازمان مکلف است طرح «ارتقای مشارکت شرکت های ایرانی» در زنجیره تولید بین المللی را با رویکرد اکتساب توانمندی های فناورانه مورد نیاز در این شرکت ها و استفاده از ظرفیت بازارها و پروژه های بزرگ ملی در قالب پیوست فناوری، حداکثر تا پایان سال اول برنامه تدوین و پس از تصویب هیئت وزیران، عملیاتی نماید.</p>	<p>تمام دستگاه های اجرایی برای گسترش بهره وری دانش بنیان، تمهیدات لازم را جهت تسهیل مشارکت فعالان اقتصادی کشور در زنجیره تولید بین المللی فراهم آورند. سازمان مکلف است طرح «ارتقای مشارکت فعالان اقتصادی در زنجیره تولید بین المللی» را حداکثر تا پایان سال اول برنامه تدوین و پس از تصویب هیئت وزیران، عملیاتی نماید.</p>	<p>ماده (۱۷) بند «۸»</p>
<p>صندوق توسعه ملی مجاز است به طرح هایی که توسط سازمان های توسعه ای شامل ایدرو، ایمیدرو، سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، شرکت توانیر و صندوق نوآوری و شکوفایی با مشارکت حداکثر ۴۹ درصد با بخش غیردولتی در مناطق کمتر توسعه یافته سرمایه گذاری می نمایند، تسهیلات ارزی پرداخت نماید.</p>	<p>صندوق توسعه ملی مجاز است به طرح هایی که توسط سازمان های توسعه ای شامل ایدرو، ایمیدرو، سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، شرکت توانیر با مشارکت حداکثر ۴۹ درصد با بخش غیردولتی در مناطق کمتر توسعه یافته سرمایه گذاری می نمایند، تسهیلات ارزی پرداخت نماید.</p>	<p>ماده (۷)</p>

ب) پیشنهاد الحاق احکام جدید

<p>در راستای تحقق سیاست‌های کلی علم و فناوری ابلاغی مقام معظم رهبری مبنی بر دستیابی به سهم حداقل ۴ درصدی تحقیق و پژوهش از تولید ناخالص داخلی، دولت مکلف است به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی، سالانه به میزان حداقل نیم درصد (۰/۵٪) افزایش یابد، به نحوی که در سال پایانی برنامه سهم اعتبارات پژوهشی دولتی حداقل به ۲ درصد تولید ناخالص داخلی برسد، منابع دولتی موضوع این بند باید هر سال در بودجه سنواتی در قالب برنامه‌های مشخص پیش‌بینی شود. دولت مکلف است ظرف ۶ ماه از تصویب این برنامه مدل بومی محاسبه هزینه‌کرد تحقیق و توسعه را طراحی نموده و گزارش عملکرد تحقیقاتی کشور موضوع این بند را به صورت سالانه به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.</p>	<p>الحاق به ماده (۱۷)</p>
<p>به منظور افزایش سهم بخش خصوصی و تعاونی در تأمین مالی و انجام تحقیق و توسعه، وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است نسبت به برنامه‌ریزی و ساماندهی مشوق‌های لازم در این خصوص از جمله در قالب اعتبارات مالیاتی و نظارت بر فعالیت‌های واجد شرایط را اقدام نماید. جهت پایش عملکرد بخش خصوصی و تعاونی، مرکز آمار ایران مکلف است نسبت به استقرار نظام آماری تحقیق و توسعه و اجرای منظم پیمایش‌های سالانه بخش خصوصی و تعاونی و گزارش‌دهی منظم به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی اقدام نماید.</p>	<p>الحاق به ماده (۱۷)</p>
<p>تبصره - به منظور حمایت از پژوهش‌های مسئله‌محور و تجاری‌سازی پژوهش و نوآوری، در اجرای سیاست‌های کلی برنامه ششم، معافیت‌های مالیاتی طرح‌های پژوهشی مصوب دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی و فناوری دارای مجوز از وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همچنین معافیت‌های مالیاتی جهت تشویق انجام فعالیت‌های تحقیق و توسعه در بخش غیردولتی، مشمول بند فوق نمی‌باشند.</p>	<p>تبصره الحاقی به بند «۱» ماده (۴)</p>
<p>دولت مکلف است به منظور ساماندهی نظام مالکیت فکری و در راستای اجرای نقشه جامع علمی کشور، نسبت به ایجاد مرجع ملی مالکیت صنعتی در قوه مجریه اقدام نماید. قوه قضائیه نیز مکلف است اقدام به ایجاد نهاد دادرسی تخصصی علم و فناوری برای رسیدگی به شکایات، دادخواهی‌ها و دعاوی مالکیت صنعتی نماید.</p>	<p>الحاق به ماده (۱۷)</p>
<p>در راستای توسعه و انتشار فناوری به دستگاه‌های اجرایی اجازه داده می‌شود مالکیت فکری، دانش فنی و تجهیزاتی را که در چارچوب قرارداد با دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری دولتی ایجاد و حاصل شده است، به دانشگاه‌ها و مؤسسات یاد شده واگذار نمایند.</p>	<p>الحاق به ماده (۱۷)</p>
<p>دولت مکلف است نسبت به تدوین، اصلاح و اجرای قوانین و آیین‌نامه‌ها و ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی جهت توسعه و بهره‌برداری ایمن از فناوری‌های نوین به‌ویژه زیست‌فناوری و فناوری نانو تا پایان برنامه اقدام نماید.</p>	<p>الحاق به ماده (۱۷)</p>

